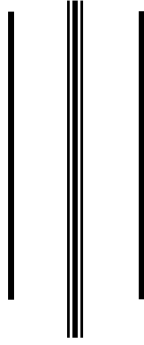
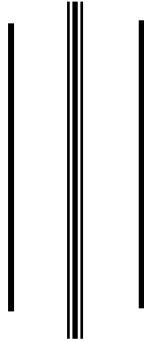

वालविवाह सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम
प्रतिवेदन

प्रतिवेदन पेश गरिएको
जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय
मानभवन, ललितपुर

प्रतिवेदन पेश गर्ने संस्था

आदिवासी जनजाति महिला युवा संजाल
ललितपुर

प्रतिवेदन

परिचया

नेपाल विकासोन्मुख राष्ट्र हो । यहाँको शैक्षिक अवस्था सामान्य रूपमा ७० प्रतिशत भन्दा माथि साक्षर देखाएता पनि वास्तविक शैक्षिक अवस्था र गुणस्तर कम रहेको छ । साथै नेपालमा २०७२ वैशाखमा आएको भूकम्पले हालसम्म पनि पिडित समुदायहरूमा व्यवस्थापन हुन सकेको छैन । यसको साथै समुदायहरूमा परम्परागत आस्थाको कारण समुदायहरूमा बालविवाह प्रचलन रहीं नै रहेको छ । जसको परिणाम समुदायहरूमा सानो उमेरमा सन्तान हुने, महिलाहरूमा शारीरिक असर पर्ने, अकालमा ज्यान जाने आदि भइरहेको छ । नेपालमा मातृ मृत्युदर धेरै हुनुको कारण पनि बालविवाह नै हो । यसको प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा असर समाजमा तथा राष्ट्रको पारीरहेको छ । यसकारण समुदायहरूमा महिलाहरूलाई तथा अभिभावकहरूलाई लक्षित गरि ललितपुर जिल्लाको प्युठारमा बालविवाह लाई न्युनिकरण गर्नको लागि सचेतना मुकल कार्यक्रम सम्पन्न परित प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

परियोनाको औचित्य

ललितपुर जिल्ला महानगर जिल्ला भएर पनि यहाँका विभिन्न साविकका गाविसहरू तथा हालको गाउँपालीका, नगरपालीकाहरूमा महिला तथा समुदायहरूमा बालबालिकाको उमेरमा नै बालविवाह भइरहेको हुनाले यो कार्यक्रम गर्न आवश्यक रहेको थियो । शिक्षाको चेतना स्तर कम रहेको छ । साथै परम्परागत सांस्कृतिक प्रचलनको कारण **बालविवाह** जारी छ । यसकारण समाज चेतना जगाउनको लागि यो कार्यक्रम आवश्यक रहेको थियो ।

संचालन विधि

कार्यक्रममा विषयमा विज्ञद्वारा प्रशिक्षणात्मक रूपमा सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो । प्रशिक्षकको रूपमा श्री र श्री..... रहनु भएको थियो ।

कार्यक्रममा मारकर,फोटोकपी, चार्ट पेपर प्रयोग गरिएको थियो । साथै प्रश्न उत्तर, छलफल, सामुहिक छलफल गरिएको थियो ।

लाभान्वित संख्या

प्रत्यक्ष रुपमा ६५ सहभागीहरु कार्यक्रममा सहभागी रहेको थियो । भने अप्रत्यक्ष रुपमा पनि उनीहरुले परिवार, नातागोतामाआदान प्रदान गरेर **वालविवाहको** बारेमा असर तथा असरको बारेमा चेतना भएको छ ।

कार्यक्रमको उद्देश्य

- **वलवालिकाहरुलाई** वालविवाहको बारेमा शिक्षा दिनु ।
- **वालवालिकाहरुलाई** आफ्नो भविष्यको बारेमा सचेत गराउने रहेको थियो ।

लक्षित वर्ग

ललितपुरको प्युटारका स्थानिय समुदायहरु वालवालिकाहरु जसमा सिमान्तकृत, दलित, भूकम्प पिडित तथा परम्परागत समुदायहरु रहेका थिए ।

सुझावहरु

- तालिम पश्चात व्यवसाय संचालन गर्न स
- अन्य गाउँहरुमा पनि ल्याउनस पर्ने
- स्रोत पनि व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- तालिम कम्तिमा ७ दिनको हुनुपर्ने ।
- तालिमका साथै लगानीको लागी पनि सहयोग गरेमा पेशा निश्चित रुपमा गर्न सकिने ।

निष्कर्ष

स्थानिय समुदायहरुलाई लक्षित गरि संचालन गरिएको कार्यक्रम समग्र रुपमा राम्रो भएको थियो । यस्तो कार्यक्रमहरुको अन्त्य गाउँहरुमा पनि आवश्यक रहेको आदान प्रदान रहेको हुनाले थप कार्यक्रमहरु गाउँहरुमा लानु पर्ने सुझाव आएको हुनाले यसलाई पहल गरिनेछ । साथै कार्यक्रम उपलब्धि मुलक रहेका निष्कर्ष रह्यो ।